

IN EN OM

het Humanistisch Verbond

MEDEDELINGEN VOOR DE LEDEN

PERSPEKTIEVEN

De kracht der overtuiging heeft ons sterk gemaakt, en zij zal ons ook voortaan sterken, als en zolang zij werkelijk in ieder van ons werkzaam is. Zij maakt dat het humanisme nieuwe gloed verleent aan een veelszins kleurloze wereld.

De dynamiek van de tijd vernietigt de oude levenspatronen, en stelt ons voor de taak de waardevolle elementen van onze cultuur te behouden en op moderne wijze te ontplooiën. Daaraan moet ons Verbond dienstbaar gemaakt worden. Het is geen machine die om zichzelf wil aan de gang gehouden moet worden als een soort perpetuum mobile, maar een hulpmiddel bij de taken die in de samenleving verricht moeten worden. Daartoe moeten wij een beroep doen op de werkkraft en toewijding van tallozen, van velen en velen meer dan waarover wij tot nu toe konden beschikken; ook van deskundigen van allerlei aard: er is voor ieder een taak in dit Verbond. Laat deze wekroep niet vergeefs zijn, want van de mensen en hun toewijding hangt alles af, wat wij in deze wereld doen kunnen.

We moeten onze blik om ons heen laten gaan en in de plaatselijke samenleving de leegten ontdekken, om ze op te vullen met onze werkkraft. We moeten een centrum zijn van vernieuwende kracht, een zuurdesem dat de samenleving doortrekt. Een gezonde ontplooiing van de samenleving is veelal niet mogelijk zonder dorps- en buurthuizen, zonder massajugdwerk, zonder allerlei schoolvormen, zonder volksoontwikkeling ook op het gebied van film, toneel, muziek en ballet, zonder goede lektuurvoorziening, zonder nieuwe vormen van vrijetijdsbesteding, zonder gezondheidszorg, konsultatiecetra en medisch-opvoedkundige bureaus, zonder nieuwe sociale inspiratie en politieke groepen en vakbonden, middenstandsorganen en heel dat gekompliceerde organisatieleven waardoor het leven der mensen vorm en inhoud krijgt. En daarbij gaat het om nieuwe houdingen en nieuwe verhoudingen, om de relatie van de mens tot zijn werk en de wereld.

Bij dit alles hebben wij een taak, en juist daartoe moeten we onophoudelijk nieuwe mensen aantrekken. Niet om op al dit werk ons humanistisch stempel te drukken. Dat ware een toegeven aan de verzuiling, die wij verwerpen. Het gaat er om de gemeenschap belangeloos te dienen, om het bevorderen van de samenhang, om het stimuleren van de bezinning, om het uitdragen van de bezieling, in de grootst mogelijke samenwerking. Laten wij ons juist met alle kracht verzetten tegen die vorm van machtspolitiek, die centralisme binnen eigen kring doorvoert om daarmee de samenwerking tussen de verschillende levenskringen op plaatselijk niveau in de kiem te smoren. Laat de „apartheid” niet verder gaan dan de sfeer der bezinning van gelijkgezinden op hun gemeenschappelijke grondslagen en de direkt daaruit voortvloeiende activiteiten, maar laat het handelen in de gemeenschap ook een handelen in gemeenschap zijn. Wij houden voor ons zelf dan nog genoeg te doen over aan geestelijke verzorging, praktisch humanisme, ziekenbezoek, bureaus voor levens- en gezinsmoeilijkheden, en het steunen van de arbeid van de andere humanistische organen.

Dit alles zal opnieuw veel van onze kracht vragen, ook organisatorisch. We zullen, ook met een nieuwe kontributieregeling, onze leden moeten vasthouden, en ons verder moeten uitbreiden in de buitenkerkelijke wereld. Daarbij zal ook het centrale apparaat u in het komende seizoen met raad en daad terzijde staan. Maar denkt u niet, dat dit een vooral organisatorische kwestie is. In feite gaat het hierbij om de eenheid van mens en Verbond; om de ontplooiing van actieve humanistische groepen in de gemeenschappen; om de wederzijdse doordringing van idee en werkelijkheid, zowel voor de intellektueel als voor de praktikus. Daarop moet ons beleid gericht zijn: verschillende rapporten, ter beschikking van de gemeenschapsbesturen, geven daarover voorlichting. Het gaat er nu om ze ons

eigen te maken en ze ook uit te voeren. We moeten opnieuw aandacht besteden aan de wijze waarop we onze boodschap brengen; aan de zekerheden die in het humanisme besloten liggen en aan de vragen die het open laat; aan de tijdsproblemen waarmee we geconfronteerd worden en aan het persoonlijk leven van ieder onzer. We moeten de middelen vinden om onze bezinningsbijeenkomsten een eigen stijl te verlenen, om binding te verschaffen door artistieke beleving, om zoveel mogelijk ieder in de gedachtenvorming te betrekken door forumdiskussies en gespreksavonden. En we moeten vooral de gemeenschapsvorming niet veronachtzamen, door kleine attenties t.a.v. de leden, door humanistische groepen te doen ontstaan, door gezelligheidsbijeenkomsten en diverse activiteiten. Op die manier leggen we de grondslag voor een werkelijk humanistische gemeenschap, die de veeleisende taken die haar gesteld worden ook aan kan. Of dat zal lukken, ook na de succesvolle aanloop van de eerste tien jaar, hangt van u af, hangt van ons allen af.

Zulk een beweging, laten we dit vooral niet vergeten, betekent ook een belangrijke versterking van het internationale humanisme, waardoor het humanisme ook buiten nationaal verband betekenis verkrijgt. De verkrachting der menselijke waardigheid doet ons hunkeren naar het moment, dat wij ook internationaal een geluid kunnen horen waarmee rekening gehouden moet worden. Ik doel op kwesties als de apartheidspolitiek in Zuid-Afrika en elders, op de diskriminatie van de negerstudente Autherine Lucy, op de spanningen en conflicten tussen rassen en volken, op Algerië, op Israël, op de verontrustende rechtsgang in 't proces Jungschläger, en nog zoveel meer. Ik denk ook aan de nood in de laag-ontwikkelde gebieden en onze medeverantwoordelijkheid daarvoor, aan de machtstegenstellingen en de oorlogsdreiging in de wereld. Alleen een humanisme dat sterk is, kan daarbij een faktor van betekenis zijn; en de kracht van het internationale humanisme hangt af van de kracht der nationale bewegingen, dus van ons.

Nadat ik aldus de perspectieven van ons Verbondswerk geschetst heb, kom ik terug tot dit kongres, dat als de meeste

(Slot op volgende pagina)

Uit de openingsrede, waarmede het tiende Verbondskongres werd geopend, publiceren wij hier het gedeelte, waarin dr. J. P. van Praag, de algemene voorzitter van het Humanistisch Verbond, de perspectieven van het Verbondswerk schetst.

Ofschoon het kongres al weer geruime tijd tot het verleden behoort, deze blik op de toekomst heeft nog niets van zijn aktualiteit verloren.

NOTULEN

van het tiende jaarlijkse kongres, gehouden te Apeldoorn op 21 en 22 april 1956

I. Opening.

Om 16.05 uur vangt de algemeen voorzitter, dr. J. P. van Praag, zijn openingsrede aan met woorden van welkom tot alle aanwezigen. Hij herinnert aan de viering van het 10-jarig bestaan, waarvan misschien wel het belangrijkste de weerklank was, die bij andersdenkenden en vooral bij sympatiserenden in de ruimste zin werd ontmoet.

„Wat het Verbond is en betekent wordt voor een groot deel bepaald door onze verhouding tot deze kring van sympatiserenden.”

„Het humanisme moet een antwoord zijn op de vraag, die in brede kringen, bewust of onbewust gesteld wordt.”

„Daarbij zullen we ook aandachtig moeten letten op die groeperingen, die, al zijn ze niet bepaald humanistisch, toch een zekere verwantschap vertonen met de humanistische denkwereld, althans ten dele.”

„Wij hebben er uiteraard nooit iets voor gevoeld ons door een bepaald soort propaganda te laten doodverven als een bijwagen van de N.V.S.H. maar onze eigen kongresresolutie van 1953 over dit onderwerp laat er geen twijfel over, dat wij positief staan tegenover de gedachte van de geboorteregeling. Ik denk verder aan de krematie-verenigingen, waarmede vele humanisten zich verwant voelen. De z.g. krematielwet gaf aanleiding tot verwarring over de vraag of de huidige wet alles bij elkaar genomen als een verbetering beschouwd moest worden of niet. Maar er hoeft geen twijfel over te

bestaan dat wij humanisten achter de krematie-verenigingen staan in hun verlangen naar een onbelemmerde ontplooiing van de krematie. Wij betreuren het nog steeds dat minister Van Maarseveen het indertijd niet nodig achtte ons verzoek om zitting te verkrijgen in de desbetreffende staatskommissie in te willigen. Wij hebben nu het, wellicht iet of wat onbescheiden gevoel, dat wij een enkele van de meest aanstootgevendende bepalingen hadden kunnen keren, als wij er zeggenschap in hadden gehad.”

„Het is misschien goed om dit hier nog eens uit te spreken, voorzover er wellicht nog meer van dat soort problemen aan de orde komen.”

„Zeker, men is ook dan vrij om zo iets buiten ons om te regelen, maar men moet wel weten, dat wij ons krachtig zullen verweren tegen „oplossingen” waarbij men het geoorloofd acht een der meest betrokken partijen als quantité négligeable achteloos onder de voet te lopen.”

Na uitvoerig de perspectieven van het Verbondswerk te hebben geschetst, verklaart de voorzitter het kongres voor geopend.

II. Mededelingen, geloofsbrieven, notulen.

Bericht van verhindering is ontvangen van de H.B.-leden prof. dr. T. T. ten Have, Joh. Jansen en Dr. B. W. Schaper.

Aanwezig zijn vertegenwoordigers van Humanitas, Humanistisch Thuisfront, H.J.B., S.V.H.G., V.A.R.A., Volksonderwijs, Moderne Jeugdraad en A.J.C. Goede wensen van A. H. Gerhardstichting en De Dageraad. De geloofsbrieven van 134 afgevaardigden, vertegenwoordigend 65 gemeenschappen met een totaal stemmental van 207, worden erkend. De notulen van het kongres 1955 worden goedgekeurd.

Brandt Corstius, ondervoorzitter stelt aan de orde:

III. Jaarverslag.

Van de Kooy (Voorburg) vraagt naar de afloop van het tegen een redaktie-beslissing ingestelde beroep. Het uiterlijk van de kalender is esthetisch volkomen uit de tijd. Het H.B. verdient waardering voor activiteit en beleid in de afgelopen 10 jaren.

Huygens (R'dam) juicht de poging tot sanering van de financiële positie toe. De aanwas van het ledental bleef in deze 10 jaren beneden verwachting, ook door de grote afvoer. Het bezoek aan de bijeenkomsten dient te worden gestimuleerd. Mens en Wereld dient aktueller te zijn en kritischer t.a.v. de gebeurtenissen achter het ijzeren gordijn. Het gebruik van de nieuwe spelling acht hij bepaald niet gelukkig.

Winter (A'dam) acht het tijdstip voor verhoging van de abonnementsprijs in verband met de jubileum-aktie slecht gekozen. Hoe ver is de kommissie Seksuele Problemen gevorderd? Waarom is het toegezegde manifest niet verschenen? Blijft de Avro gelegenheid tot uitzendingen geven? Het rapport „De Humanistische groep in de gemeenschap” is voor de gemeenschappen bijzonder waardevol.

Guldenberg (Amersfoort) vraagt meer aandacht voor de kadervorming. Mens en Wereld dient naar begrijpelijker taal te streven. Krijgen nieuwe leden dit blad nog op proef toegezonden? Meer publiciteit over de centrale activiteiten, b.v. door een rubriek in M. en W. is gewenst. Socrates zou bij grotere belangstel-

ling van de leden een plaats als de Woodbrookers kunnen innemen. Is het mogelijk tezamen met de Belgen een kamp te organiseren?

Mazure (Den Haag) zegt, dat de Haagse ledenvergadering unaniem van oordeel was, dat artikelen van algemene aard, die in elk weekblad zijn te vinden, niet in M. en W. thuis horen. Men wenste geen letterkundige rubriek, wel méér verdieping in humanistische beginselen. Exclamaties over gebeurtenissen, die algemeen worden afgekeurd hebben geen zin.

Van Praag (H.B.) zegt, dat de moeilijkheden, verbonden aan het installeren van een kommissie van deskundigen niet onderschat moeten worden. Het valt nog niet te zeggen, wanneer het rapport „Seksuele Problemen” verschijnt. Dergelijk werk kost veel tijd, gezien ook de overbelasting van de daarbij betrokken mensen. Destijds is gevraagd een kunstenaar met de opstelling van het manifest te belasten. Deze bleek niet tijdig klaar te komen. Toen is besloten een uittreksel met de Nieuwsjaarsbrief in een grotere oplage uit te geven. Langdurige onderhandelingen met de Avro hebben geleid tot de verwachting van regelmatige uitzendingen. Voor de kalender zal naar een nieuwe vorm gezocht worden. Gezien ook de financiële risico's zal eventueel niet gearzeld worden deze uitgave te staken. Het ziet er naar uit dat de beroepskwestie inzake M. en W. naar ieders bevrediging geregeld zal worden. Voor de kadervorming worden plannen uitgewerkt, waarin ook voor de gewesten een taak zal liggen.

Max (alg. secr. H.B.) zegt dat in de eigen organen meer bekendheid aan de centrale activiteiten gegeven zal worden. Ook Socrates worstelt met een tekort aan krachten en verdient belangrijk meer steun.

Coenders (org. secr. H.B.) zegt dat nieuwe leden enkele malen een gratis exemplaar van M. en W. toegezonden krijgen. De verhoging van de abonnementsprijs kon – gezien de kostenstijging – niet uitgesteld worden. Voor een gezamenlijk kamp met de Belgen is reeds eerder overleg gepleegd, zonder resultaat evenwel. Misschien zou opnieuw een poging gewaagd kunnen worden. Het aantal afvoeringen is, zeker in relatieve zin, dalende. Versterking van de band met de leden blijft één van de eerste taken.

Bonger (redakteur) zegt dat de wensen t.a.v. Mens en Wereld wel zeer uiteenlopen. De redaktie zoekt voorzichtig tastend haar weg, maar meent zeer beslist, dat artikelen over algemene problemen niet gemist kunnen worden. Niet ieder lid leest een algemeen weekblad. Indien uitsluitend aan humanistische problematiek aandacht zou worden gegeven, zou het blad voor velen te saai zijn. Uiteraard krijgt de westerse wereld, waarin wij leven, veel aandacht, maar het verwijt, dat het oosten te weinig kritisch wordt benaderd is niet juist. Naar eenvoudige taal wordt gestreefd o.m. door het herschrijven van bijdragen. Binnen afzienbare tijd zal ook deze spelling algemeen worden aanvaard. Het verdriet de redaktie wel eens dat van de publicisten uit eigen kring zo weinig medewerking wordt ondervonden.

Nadat Huygens, v. d. Kooy en Winter nog een enkele opmerking hebben gemaakt wordt het jaarverslag en daarmee het algemeen beleid van het H.B. goedgekeurd.

IV. Financiële paragraaf jaarverslag - Rekening en verantwoording 1955.

Roos (Arnhem) toont zich ongerust over de financiële resultaten van Rekenschap en vraagt of voortbestaan nog gerechtvaardigd is.

Koppenberg (penningmeester H.B.) zegt dat ook hem deze vraag heeft beziggehouden, maar meent dat voor staken van de uitgave nog geen aanleiding is. Door verhoging van het abonnementental zullen we naar een sluitende exploitatie moeten streven. Nadat uit het kongres stemmen zijn opgegaan, die opwekken tot abonnering „Rekenschap” is het woord wederom aan Koppenberg, die het volgende mededeelt:

Vervolg van: PERSPEKTIEVEN

van onze huishoudelijke kongressen, het karakter heeft van een nuchtere werkvergadering. Van kongressen moet men geen wonderen verwachten, en met name niet dat zij wereldproblemen tot oplossing brengen. Als zij zuiver registreren wat zich aan organisatorische meningen in ons midden gevormd heeft, dan leggen ze een hechte basis voor onze ideële werkzaamheden. Geen idealisme heeft kracht, dat niet in deze nuchtere werkelijkheid zijn neerslag vindt. Wij zullen geen bijdrage kunnen leveren tot de oplossing der noden van deze tijd, tenzij we in staat zijn eerst onze eigen zaken te regelen in ernst en wederzijdse verdraagzaamheid.

En laat de bezieling waarnaar wij toch allen verlangen en waaraan wij behoefte hebben, komen uit het besef, dat wij hier tezamen zijn, niet als teoretici, maar als werkers, ieder op zijn plaats, voor de werkelijkheid van onze weliswaar bescheiden, maar toch in zekere zin beslissende doeleinden. Geen sterkere verbondenheid, dan de lotsgemeenschap van hen die tezamen strijden voor meer waarachtige menselijkheid.

De jubileum-aktie bracht in totaal f 42.000,— op. Na aftrek van het aandeel van de gemeenschappen, de kosten van de jubileumviering en van een gratifikatie aan het personeel, resteert een bedrag van rond f 29.000,—. De opbrengst van een aan het Verbond toegevalen erfenis kan thans met vrij grote zekerheid worden geschat op rond f 100.000,—. Deze bijzondere ontvangst behoort niet te worden gebruikt voor dekking van begrotingstekorten.

Nadat de financiële stukken z.h.s. zijn goedgekeurd, wordt de vergadering om 18.10 uur geschorst.

Na heropening om 19.15 uur stelt voorzitter Van Praag aan de orde:

V. Kontributie-voorstel en amendementen.

Hij licht de voorgestelde procedure toe, waarbij de essentiële punten uit voorstel en amendementen in 14 resoluties zijn neergelegd, die stuk voor stuk besproken en in stemming gebracht zullen worden. Daarna zal een Kongreskommissie aan de hand van deze uitspraken de door het kongres aanvaarde beginselen in de niet-afgevoerde vormen samenvatten, die tenslotte zondag in behandeling zullen komen. Aldus wordt aan elke suggestie volledig recht gedaan.

Nadat op vragen van Plomp (Wageningen) en De Jongh (Wassenaar) nadere inlichtingen zijn verstrekt en op verzoek van Winter (A'dam) resolutie 13 is gesplitst in 13 (zonder datum) en 13a (met datum), wordt het procedure-voorstel aanvaard.

Bij de algemene beschouwingen betoogt Eriks (Alkmaar) dat grote bezwaren zijn gerezen, niet zozeer tegen de schaal- als tegen het minimum-bedrag.

Het moet mogelijk zijn met de huidige regeling tot hogere ontvangsten te komen. Laten we daartoe nog een ernstige poging doen. Men moet vertrouwen in de gemeenschappen hebben.

Mevr. Kole-Boll (Leiden) vreesst een groot ledenverlies, evenals Huygens (R'dam), die nog geen sluitende begroting verwacht.

Het voorgestelde minimum is aanvaardbaar, maar elke schaal is verwerpelijk en een handicap bij de ledenwinning. Konsekwentie is: tonen van belastingbiljet. Het voorstel negeert de realiteit.

Koppenberg (H.B.) zegt dat juist het vertrouwen in de gemeenschappen doet verwachten, dat ook deze regeling te verwezenlijken is.

De tijd, om uit de bestaande regeling meer te halen is nu voorbij. Wij zullen de humanisten in Nederland moeten overtuigen, dat de te vragen bijdragen redelijk zijn. Zich neerleggen bij de huidige realiteit betekent afbraak van het Verbond. Niet de draagkracht, maar de bereidheid speelt de beslissende rol.

Resolutie 1. (Kontributie-regeling overlaten aan gemeenschappen, die een vast bedrag per lid moeten afdragen aan de centrale kas).

Postma (Hilversum) wijst op de vereenvoudiging voor de centrale administratie. Voor de kontributie-regeling zou het H.B.-voorstel als richtsnoer moeten dienen. De gemeenschappen kunnen zich bij plaatselijke omstandigheden aanpassen en het H.B. komt niets tekort.

Koppenberg (H.B.) acht de gedachte op zichzelf het overwegen waard, maar meent dat eerst na verbetering van de kontributie-regeling over een dergelijke ingrijpende wijziging in de afdracht gesproken kan worden.

De resolutie wordt bij handopsteken met overgrote meerderheid verworpen.

Resolutie 2. (Kontributie dient jaarlijks aangepast te worden aan laatst genoten inkomen).

Swierstra (Vlaardingen) wijst er o.m. op, dat het H.V. te weinig deelt in de algemene verbetering van de omstandigheden.

Koppenberg (H.B.) heeft op zichzelf niet zo-

veel bezwaar, tenzij belastingaanslag een rol gaat spelen.

De resolutie wordt bij handopsteken met grote meerderheid verworpen.

Resolutie 3. (Te handhaven: Kontributie-bepaling „naar inzicht en omstandigheden“).

Ehrbecker (Haarlem) gelooft niet, dat bij het weglaten van deze termen de leden zich wel aan de schaal zullen houden. Om praktische (tekort aan offerbereidheid) en ideële (beroep op vrijwilligheid) redenen is hij vóór de resolutie.

Mevr. Meyer-Bannink (Bussum e.o.) zegt dat bij het draagkrachtbeginsel méér factoren tellen dan alleen het inkomen. Wat te doen als het lid zich niet aan de schaal houdt?

Mevr. Terpstra (A'dam) zegt, dat dwang niet in het H.V. past. Amsterdam gaat akkoord met wijziging van de kontributie-schaal, maar wil deze slechts in vrijwilligheid gehanteerd zien.

Koppenberg (H.B.) zegt, dat na tien jaar ervaring duidelijk is geworden dat een regeling op basis van volledige vrijwilligheid niet voldoet. De formule „naar inzicht en omstandigheden“ zet alle deuren wijd open en maakt iedere schaal zinloos. Ieder houdt de vrijheid om in geweten af te wijken van de regeling, maar dat kan niet voorop staan. De bepaling van het inkomen wordt aan het lid overgelaten.

Ehrbecker (Haarlem) zegt, dat er zeer bijzondere omstandigheden kunnen zijn, die afwijking rechtvaardigen.

De Jong (Zandvoort) zegt, dat gemeenschappen beoordeling van afwijkingen moet worden gelaten.

Nadat Bellinga (Almelo), Hos (Amersfoort), mevr. Meyer (Bussum) en De Blauw (Leeuwarden) nog het woord hebben gevoerd, zegt Koppenberg (H.B.), dat ook vrijheid in het ridikule kan worden gevoerd.

Van dwang is geen sprake. We doen niet meer dan een kontributie-regeling vastleggen. Inkomen mag worden opgevat als fiscaal inkomen, dan zijn er reeds bijzondere omstandigheden in verwerkt. Overigens is in de regeling zelf reeds met bijzondere gevallen rekening gehouden.

Van Praag (alg. voorz.) zegt, dat het laten vallen van het vrijwilligheidsbeginsel niet betekent dat aanslagbiljet getoond moet worden. De beslissing blijft aan ieders geweten, zodat afwijkingen mogelijk blijven, maar de vraag is: houdt men zich als regel aan de schaal? Het handhaven van „naar inzicht en omstandigheden“ is voor sommige H.B.-leden onaanvaardbaar.

Resolutie 3 wordt verworpen met 77 stemmen vóór, 118 tegen, 2 blanco.

Huygens (R'dam) ziet — in verband met het stellen van de portefeuillekwestie — van verdere discussie af.

Resolutie 4. (tot het instellen van drie kontributie-klassen).

Mazure (Den Haag) wijst op het risico van ledenverlies, vooral in hogere klassen. Velen zullen door kontributie worden afgeschrikt. Eerst na langere binding valt meer offervaardigheid te verwachten. Het maximum-bedrag ware te stellen op f 30,—.

Koppenberg (H.B.) meent, dat voor deze bezwaren, hoe belangrijk ook, niet geweken mag worden. Juist deze categorie is te overtuigen van de noodzaak. Overigens mag de verdelende rechtvaardigheid niet te zeer in het gedrang komen.

Resolutie 4 wordt bij handopsteken verworpen.

Resolutie 5. (kontributie naar percentage inkomen enz.).

Simon-Thomas (Bussum) vindt een dergelijke regeling makkelijker te onthouden.

Nadat Koppenberg (H.B.) er op gewezen heeft dat voor ieder lid een ander bedrag zou gelden, wordt de resolutie bij handopsteken verworpen.

Resolutie 6. (minimum-bedrag lager dan f 10,—).

De Jong (Zandvoort) zegt, dat voorgestelde regeling door verlies van leden niet meer geld zal opbrengen. Vooral de lagere inkomens worden getroffen. Daarvoor dient een minimum van f 5,— gehandhaafd te worden.

Becker (Gouda) vreesst eveneens verlies van leden. Ook het H.B. heeft er aan meegewerkt, dat te veel leden tegen de minimum-kontributie werden ingeschreven.

De la Rie (H.J.G.) vraagt de regeling bij f 2000,— inkomen niet te beperken tot gepensioneerden.

Koppenberg (H.B.) zegt, dat — gezien ook resolutie 4 — tegenstrijdige belangen blijken. Een bedrag van f 10,— is voor een vereniging als het H.V. aanvaardbaar, zeker in deze tijd. De minimum-kontributie bij de H.J.G. ligt al bij f 10,—.

Resolutie 6a (f 3,— bij f 2500,—) wordt bij handopsteken verworpen.

Resolutie 6b (f 5,—, f 6,— of f 9,— bij f 3000,—) worden verworpen met 80 stemmen voor en 99 tegen.

Resolutie 7. (verfijnde indeling der kontributie-klassen).

Nadat verschillende voorstellen zijn verworpen, wordt met 129 tegen 39 stemmen (en 13 blanco) het voorstel aanvaard om tussen te voegen: f 15,— kontributie bij een inkomen van f 5000,—.

Resolutie 8. (kontributie-bedragen te bepalen op een rond bedrag in guldens per maand).

wordt bij handopsteken verworpen.

Resolutie 9. (schaal voort te zetten boven f 50,—).

wordt na toelichting door Hos (Amersfoort) met overgrote meerderheid bij handopsteken verworpen; evenals

Resolutie 10. (géén uitzonderingskontributies).

Resolutie 11 berust op een abuis en wordt ingetrokken.

Resolutie 12. (voor bijzondere kontributies ook afdrachtpercentage van 60).

Van Praag (alg. voorz.) zegt, dat voor deze regelingen de verantwoordelijkheid bij de gemeenschappen dient te blijven liggen.

De stemming wordt uitgesteld tot zondag.

Besloten wordt in de kongres-kommissie van iedere gemeenschap, die een amendement indiende een afgevaardigde te benoemen en daarin voorts op te nemen voor het H.B.: v. d. Berkhof, Coenders, Koppenberg, Nordlohne en Van Praag.

Om 22.50 uur wordt de vergadering geschorst.

Na heropening op zondag om 14.30 uur zijn aan de orde:

VII. Overige voorstellen.

1. Voorstel Maastricht (twee-jaarlijkse kongressen) en 2. Amendement Enschede (indien gewenst tussentijds een landelijke bijeenkomst).

Winter (A'dam) vraagt de jaarlijkse kongressen te handhaven, maar die beurtelings te bevestigen voor principiële en organisatorische zaken.

Van Praag (H.B.) zegt overweging toe, maar wijst erop, dat huishoudelijke zaken vaak geen uitstel kunnen lijden.

De voorstellen worden z.h.s. verworpen.

3. Voorstel Enschede, inzake de gewest-financiën, wordt z.h.s. aanvaard.

4. Voorstel Hengelo (tot het oprichten van een stichting tot financiering van humanistisch geestelijk verzorgingswerk) wordt ingetrokken.

Nadat is aangedrongen op méér publikatie van H.B.-activiteiten en op méér aandacht voor dienstweigerers, wordt de vergadering geschorst voor het uitreiken van het volgende voorstel, ingediend door de kongres-kommissie bestaande uit afgevaardigden van Amsterdam, Drachten, Gouda, Den Haag, Haarlem, Hengelo, Hilversum, Hoogeveen, Leeuwarden, Vlaardingen en Zandvoort en enige H.B.-leden.

„De kongreskommissie heeft zich nog nader beziggehouden met de interpretatie van het hoofdbestuursvoorstel ten aanzien van het vrijwilligheidsbeginsel en daarbij de volgende mening uitgesproken: Met handhaving van het beginsel van een kontributievaststelling naar objectieve draagkracht wordt erkend, dat het inkomen niet steeds een juiste afspiegeling van deze draagkracht vormt.

De bindende richtlijn van de kontributieschaal dient door de gemeenschappen te worden toegepast met begrip voor bijzondere omstandigheden, hetgeen niet betekent dat personen met hogere inkomens tegen de minimumkontributie worden ingeschreven.

Voorts stelt de commissie voor dat de afdrachtregeling zal ingaan per 1 januari 1958; de kontributieregeling wordt bindend voor degenen, die thans lid zijn, eveneens op 1 januari 1958 en voor de nieuw in te schrijven leden terstond.

Met inachtneming hiervan doet de commissie unaniem het volgende voorstel:

Artikel 20: Te schrappen de leden 1 tot en met 4 en te vervangen door:

1. De leden betalen een kontributie overeenkomstig hun inkomen, met dien verstande, dat echtparen hetzelfde betalen als alleenstaande personen.
2. De leden stellen hun kontributie vast volgens onderstaande schaal:

Inkomen		
	per week	per maand
t/m f 80,-	f 80,-	f 340,-
„ „ 100,-	„ 100,-	„ 425,-
„ „ 120,-	„ 120,-	„ 510,-
„ „ 160,-	„ 160,-	„ 680,-
„ „ 200,-	„ 200,-	„ 850,-
boven „ 200,-	„ 200,-	„ 850,-

Minimum-kontributie		
	per week	per maand
f 0,20	f 0,20	f 0,85
„ 0,30	„ 0,30	„ 1,25
„ 0,40	„ 0,40	„ 1,70
„ 0,60	„ 0,60	„ 2,55
„ 0,80	„ 0,80	„ 3,40
„ 1,-	„ 1,-	„ 4,25

3. In afwijking van het bepaalde in lid 2 draagt de minimum-kontributie voor gepensioneerden of daarmee gelijk te stellen personen met een inkomen beneden f 40,- per week, f 170,- per maand of f 2.000,- per jaar: f 0,06 per week, f 0,25 per maand of f 3,- per jaar.

4. Bovendien kan het gemeenschapsbestuur in bijzondere gevallen de kontributie bepalen op tenminste 0,12 per week, f 0,50 per maand of f 6,- per jaar.

5. Van de kontributie van de leden van een plaatselijke gemeenschap geschiedt een afdracht aan de centrale kas. Hierbij worden niet tot het kontributie-inkomen van een gemeenschap gerekend de kontributies van de leden ingevolge lid 3 en de kontributies van de leden van de jongeren gemeenschap, terwijl de kontributies, bepaald ingevolge lid 4, worden geacht f 10,- per lid per jaar te bedragen.

6. Van het kontributie-inkomen van een gemeenschap wordt aan de centrale kas afgedragen 60 %, welk percentage kan dalen tot 50 %, voorzover het ter beschikking van de gemeenschap blijvende deel van dit kontributie-inkomen, een bedrag van f 150,- niet overschrijdt.

Bovendien draagt iedere gemeenschap 2½ % van het kontributie-inkomen aan de centrale kas af ten behoeve van de gewesten.

Oud lid 5 wordt nieuw lid 7.

Artikel 20bis.

1. f 5,- wordt f 10,-, behoudens het bepaalde in art. 20 lid 3.
2. Blijft ongewijzigd.

Na heropening volgt opnieuw:

V. Kontributie-voorstel en amendementen.

Mazure (Den Haag) sprekend namens de kongres-kommissie, zegt dat in de commissie op verzoek van de H.B.-leden ook uitvoerig is gesproken over de z.g. portefeuille-kwestie. Nadat over en weer de verschillende argumenten waren uitgewisseld, overheerst de overtuiging, dat hierbij niet het dreigement heeft voorgezet. Het thans ingediende voorstel is door de commissie aanvaard. Weliswaar heeft ieder nog wel bepaalde bezwaren, die echter van uiteenlopende aard en soms tegenstrijdig zijn en elk afzonderlijk geen meerderheid kunnen verkrijgen.

Tegenstemmen op een onderdeel betekent het vormen van een monster-koalitie. Een beter, algemeen aanvaardbaar voorstel is niet denkbaar.

Van Praag (H.B.) licht het voorstel toe en zegt, dat de resoluties 12, 13 en 14 nog afgedaan dienen te worden.

Bart (Alkmaar) bepleit de normale afdrachtregeling voor de bijzondere kontributies.

Na beantwoording door Van Praag, worden de resoluties 12, 13 en 14 afgevoerd, zodat het commissie-voorstel aan de orde is.

Groen (Den Haag) vraagt of bruto- en netto-inkomen is bedoeld.

Winter (A'dam) zegt, dat dit voorstel voor de meerderheid van Amsterdam niet aanvaardbaar is, omdat het vrijwilligheidsbeginsel is verworpen. De inleidende paragraaf tot dit voorstel geeft daarvoor geen voldoende compensatie. Er is geen reden te verwachten, dat men zich nu wel aan de schaal zal houden.

De la Rie motiveert het tegenstemmen van de meerderheid van de H.J.G.-afvaardiging.

Eriks (Alkmaar) meent, dat het H.B. zijn kans moet krijgen.

Schepers (Zwolle) vraagt enige inlichtingen.

Koppenberg (H.B.) zegt, dat als inkomen het belastbare inkomen kan gelden. Eertijds kwam de clausule „naar inzicht en omstandigheden” evenmin voor. Iedere vereniging vraagt voor toetreding zich te houden aan de regels. Slechts de gemeenschappen kunnen deze regeling realiseren.

Het voorstel wordt met 152 tegen 34 en 6 blanco-stemmen aangenomen.

Van Praag (H.B.) zegt, dat dit besluit slechts tot tevredenheid kan leiden, als de zekerheid bestaat dat allen naar verwelkoming zullen streven. Deze kontributie-aanpassing bij de huidige omstandigheden was een dwingende noodzaak.

VIII. Begroting 1956.

Nadat enkele vragen zijn beantwoord en Eriks (Alkmaar) voorzichtigheid bepleit bij het aanvatten van nieuwe taken, wordt de begroting z.h.s. aangenomen.

IX-X Verkiezing hoofdbestuur en financiële commissie.

Het aantal kandidaten wordt z.h.s. bepaald op 21. Bij enkele kandidaatstelling worden verkozen: dr. J. P. van Praag, voorzitter; dr. J. C. Brandt Corstius, ondervoorzitter; B. J. Max, alg. sekretaris; W. Coenders, org. sekretaris; W. C. Koppenberg, penningmeester; dr. H. Bongers, redakteur; J. Bijleveld; Th. M. van Erp; mevr. A. J. Groenman-Deinum; mevr. D. Heroma-Meilink; dr. Kwee Swan Liat, dr. E. Nordlohne; mevr. H. A. Polak-Schwarz; mr. dr. H. J. Roethof; E. Schabracq; dr. B. W. Schraper; prof. dr.

G. Stuiveling; dr. G. Stellinga; mevr. A. Treurniet-Wiersma; prof. dr. L. van der Wal; mr. H. B. J. Waslander.

v. d. Kooy (Voorburg) heeft bezwaren tegen de kandidaatstelling omdat te weinig naar mensen uit het praktische werk wordt gezocht.

Van Praag (H.B.) zegt, dat als gemeenschappen niet met kandidaten komen, het H.B. dit zal moeten doen. Tal van H.B.-leden komen uit het praktische werk. Daarnaast is er verlangen naar meer zakenlieden e.a.

Hij neemt afscheid van Ten Have en Jansen en heet Van Erp en Kwee Swan Liat welkom.

Tot leden van de financiële commissie worden verkozen: G. C. F. Leydekkers, P. Rijke en A. Schuur.

XI. Rondvraag.

Roos (Arnhem) waarschuwt tegen opnemen van het woord „humanist” in het volkstelling-formulier.

v. d. Kooy (Voorburg) dringt aan op uitwerking en verbreiding van de humanistische visie op het vraagstuk van de gelijkwaardigheid van man en vrouw.

Enkele vragen worden nog beantwoord. De rondvraag wordt afgedaan volgens de in de beschrijvingsbrief gegeven antwoorden.

Besloten wordt een telegram te zenden aan Humanetisk Forbund in Noorwegen.

Aan de gemeenschap Apeldoorn wordt dank gebracht.

Van Praag (H.B.) zegt tot slot, dat al lijken de tegenstellingen soms groot, we tenslotte tezamen voor het werk staan. Dit bleek bijzonder in de kongres-kommissie. Er is duidelijke taal gesproken, die de lucht weer klaar heeft gemaakt. De grote verlangens en aspiraties inspireren niet minder dan tien jaar geleden.

Om 17.00 uur wordt het kongres gesloten.

W. COENDERS
org. sekretaris

Humanistische Jeugdbeweging

Velen van u zullen al wel eens deze naam zijn tegengekomen. Vaak blijkt echter dat het weten, dat er zo'n vereniging bestaat, vrijwel het maximum aan kennis omtrent de H.J.B. is. De naam is misschien misleidend. Het humanistische in de H.J.B. wil beslist niet zeggen dat we een onderdeel van het Humanistisch Verbond zijn; de H.J.B. is geen kweekplaats van jonge humanistjes en mag dit ook nooit worden. Veeleer duidt de H op het humanistische karakter van de vereniging: openhartigheid en het niet uitgaan van geopenbaarde waarheden bij de discussies.

Dikwijls wordt gezegd dat er voor de H.J.B. naast andere, reeds langer bestaande jeugdverenigingen geen plaats is. De praktijk bewijst gelukkig het tegendeel. Het ledental is niet astronomisch groot — zo lang bestaat de H.J.B. ook nog niet — maar als in de laatste vier maanden dit getal gestegen is van 109 tot 165, dan zegt dit toch wel iets.

Mocht u iets voor de H.J.B. over hebben: ons gironummer is 651511, t.n.v. penningmeester H.J.B., Rotterdam.

Tot slot willen we u nog enkele bijzonderheden over de beide zomerkampen op Terschelling meedelen. De leiding berust bij de heren ir. W. Geerts en H. de Gans, en op het programma staan o.a. dorpentocht, enkele inleidingen met discussie, zwemmen, het natuurreservaat de Bosplaat verkennen. De kampprijs bedraagt f 25,-; opgave (vóór 27 juni) en inlichtingen over de kampen bij Dik van Kreveld, Fonteinstaat 2, Leeuwarden.

JOUCHE BOUMA
(de Sitterstraat 1a, Groningen)